

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 sierpnia 2019 r.

Pozycja 154

POSTANOWIENIE z dnia 21 maja 2019 r. Sygn. akt Ts 24/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej A.M. w sprawie zgodności:

art. 17¹ ust. 1 i art. 17¹ ust. 3 zdanie pierwsze ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116, ze zm.) w zakresie, w jakim przepisy te „przewidują, iż umowa o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mogła być zawarta tylko z członkiem spółdzielni”, z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

1) podjąć zawieszone postępowanie,

2) odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 9 lutego 2018 r. (data nadania) A.M. (dalej: skarżący), wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Stan faktyczny, leżący u podstaw skargi konstytucyjnej, przedstawia się następująco.

Wyrokiem z 5 stycznia 2017 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w L. II Wydział Cywilny, w sprawie z powództwa Własnościowej Spółdzielni Mieszkaniowej [...] z siedzibą w L., nakazał usunąć „niezgodności między stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w ten sposób, aby w dziale II księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w L. X Wydział Ksiąg Wieczystych, dla spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego nr 148, o powierzchni 69,3 m², położonego w budynku przy ul. ... w L. wykreślić uprawnionego” skarżącego. Nakazał także zamknąć księgę wieczystą. Wyrokiem z 26 października 2017 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w L. II Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy) oddalił apelację skarżącego.

Skarżący twierdzi, że zakwestionowane w skardze przepisy naruszają wyrażoną w art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wolność w zakresie możliwości nabywania praw majątkowych na etapie ich pierwotnego ustanawiania. Jego zdaniem „utrzymywanie w Ustawie [tj. w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 845, ze zm.] w czasach współczesnych zasady związania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu z członkostwem spółdzielni na etapie poprzedzającym powstanie tego prawa, przejawiające w stawianiu wymogu legitymowania się statusem członka spółdzielni dla możliwości ustanowienia na rzecz danej osoby spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu nie pozostaje w związku z żadną z wartości wyliczonych w (...) art. 31 ust. 3 Konstytucji”.

Skarżący zauważył, że zakwestionowane w skardze przepisy, choć formalnie utraciły moc obowiązującą 31 lipca 2007 r., to jednak – co obrazuje sprawa, w związku z którą zainicjował postępowanie przed Trybunałem – wywierają skutki prawne. W związku z tym wydanie przez Trybunał orzeczenia jest „nie tylko dopuszczalne, ale przede wszystkim konieczne dla ochrony jego konstytucyjnych wolności i praw (...)”.

Skarżący poinformował, że od orzeczenia Sądu Okręgowego, które wraz z uzasadnieniem zostało mu doręczone 10 listopada 2017 r., wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Sprawa została wpisana do repertorium pod sygnaturą [...].

Postanowieniem z 11 kwietnia 2018 r. Trybunał, na podstawie art. 78 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072), zawiesił postępowanie do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu postanowienia Trybunał wskazał, że orzeczenie Sądu Najwyższego może mieć wpływ na ustalenie podstaw wystąpienia ze skargą konstytucyjną.

Postanowieniem z 4 grudnia 2018 r. Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną do rozpoznania, natomiast wyrokiem z 7 marca 2019 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z 27 października 2017 r. i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego (co Trybunał ustalił z urzędu).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności lub praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia warunków wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i z przepisów ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK). Skargom konstytucyjnym niespełniającym tych warunków oraz oczywiście bezzasadnym Trybunał Konstytucyjny odmawia nadania dalszego biegu.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji „[k]ażdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji”.

Z powyższego przepisu wynika, że warunkiem rozpoznania skargi konstytucyjnej jest uzyskanie przez skarżącego ostatecznego rozstrzygnięcia o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach określonych w Konstytucji. W związku z tym, art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK stanowi, że skarga może być wniesiona dopiero po wyczerpaniu przez skarżącego drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia mu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Z kolei art. 53 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK zobowiązuje występującego ze skargą do dołączenia do niej tego orzeczenia.

Skarżący wiąże naruszenie wskazanych w skardze konstytucyjnej praw z wyrokiem Sądu Okręgowego w L. II Wydział Cywilny Odwoławczy z 26 października 2017 r., wydanym w sprawie o sygnaturze [...]. Orzeczenie to zostało jednak uchylone przez Sąd Najwyższy postanowieniem z 7 marca 2019 r. (sygn. akt [...]). Oznacza to, że w sprawie skarżącego nie doszło jeszcze do wydania ostatecznego rozstrzygnięcia o przysługujących mu konstytucyjnych wolnościach i prawach.

Skoro w niniejszej sprawie brak jest ostatecznego orzeczenia, to skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowej przesłanki określonej w art. 79 ust. 1 Konstytucji, doprecyzowanej w art. 77 ust. 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK

Wskazana okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Wobec powyższego Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.